

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-635281-I/09/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, ...

15/12/2009

Pani
Elżbieta Radziszewska
Pełnomocnik Rządu
ds. Równego Traktowania
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Hielle Louisa Pani Minister

Jako Rzecznik Praw Obywatelskich, stojąc na straży wolności i praw obywatelskich, zobowiązany jestem między innymi do monitorowania stanu przestrzegania zasady równego traktowania i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny. W tym zakresie prowadzę także działania analityczne. W niniejszym wystąpieniu chciałbym zwrócić uwagę na podnoszony postulat prawnej regulacji związków partnerskich, w tym homoseksualnych.

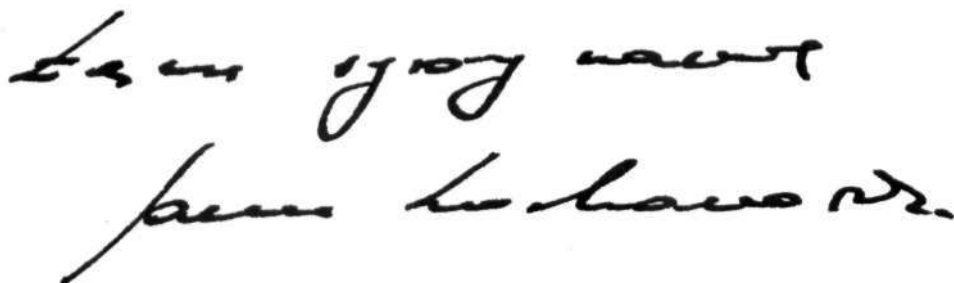
Ostatnie lata przyniosły wyraźne zmiany, jeśli chodzi o zasięg i akceptację praw osób homoseksualnych w krajach rozwiniętych. Związki homoseksualne coraz częściej są prawnie uznawane - tendencję tę obserwujemy również w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Podobne oczekiwania, związane z prawnym usankcjonowaniem społecznego funkcjonowania par homoseksualnych, formułują również środowiska LGBT w Polsce. W dniu 29 września 2009 r. odbyłem spotkanie w tej sprawie z członkami Grupy Inicjatywnej ds. związków partnerskich, która stawia sobie za cel przeprowadzenie konsultacji społecznych w zakresie pożądanej regulacji prawnej związków pozamałżeńskich, w tym związków jedнопłciowych. Przyjęto m. in., iż w ramach podjętych działań przeprowadzona zostanie analiza obecnie obowiązujących regulacji celem ustalenia obszarów problemowych, w tym występowania ewentualnej dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

Należy podkreślić, że w polskim systemie prawnym Konstytucja wyraźnie określa małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny (art. 18). W świetle postanowień konstytucyjnych małżeństwa jedнопłciowe są w naszym kraju niedopuszczalne. Trzeba jednak uwzględnić, iż istnieją różne formuły prawnej regulacji praw i obowiązków dwojga osób pozostających w związku - jako rejestrowanego związku partnerskiego, w drodze umowy cywilno-prawnej czy poprzez przyjęcie modelu konkubenckiego,

otwartego również dla par jedнопłciowych. W tym kontekście warto odnotować, że m.in. w badaniu CBOS z czerwca 2008 r. dwie piąte ankietowanych (41 %) opowiedziało się za prawnym usankcjonowaniem związków gejów lub lesbijek, w których partnerzy mieliby prawa majątkowe przysługujące małżonkom. W świetle przytoczonych okoliczności wydaje się zasadne podjęcie analizy niniejszego zagadnienia, celem wypracowania diagnozy problemu oraz adekwatnych rozwiązań.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż do dnia dzisiejszego otrzymałem do wiadomości już około 100 skarg adresowanych do Pani Minister dotyczących stanowiska Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną. Związane są one głównie z wypowiedzią Pani Minister z dnia 21 listopada 2009 r., w toku wywiadu udzielonego stacji radiowej RMF FM, będącą odpowiedzią na pytanie o możliwość podjęcia prac nad ustawą dotyczącą związków partnerskich, w tym homoseksualnych: „dzisiaj w Polsce nie ma przestrzeni ani społecznej, ani politycznej na uchwalenie ustawy o małżeństwach dotyczących osób homoseksualnych”.

Mając powyższe na względzie, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie do podniesionej kwestii oraz o poinformowanie mnie o treści udzielanej odpowiedzi na wskazane skargi.

Janusz Lachowicz